

**ÓZBEKISTAN RESPUBLIKASI JOQARI BILIMLENDIRIW ILIM HÁM
INNOVACIYALAR MINISTRILIGI**

BERDAQ ATINDAĞI

QARAQALPAQ MÁMLEKETLIK UNIVERSITETI

«TASTIYIQLAYMAN»

Berdaq atindagi Qaraqalpaq
mámleketlik universiteti rektori
prof. A. Reymov

2024 jil

**KÁSIPLIK (DÓRETIWSHILIK) IMTIXAN DÁSTÚRI HÁM BAHALAW
KRITERIYALARI**

«Qalemsúwret», «Kompoziciya» pánleri

60210800-Ámeliy kórkem óner (kórkem gúlalshılıq) bakalavriyat tálim baǵdarı

Nókis-2024

Dástúr universitet ilimiy-metodikalıq keńesinde kórip shıǵılǵan hám maqullanǵan.
_____ 2024 ____ jılǵaı _____ sanlı jıynalıstı protokoli.

Dúziwshiler:

- **A. Ismailov**
Kórkem óner kafedrası úlken oqıtıwshısı
- **Z. Akimniyazov**
Kórkem óner kafedrası úlken oqıtıwshısı

Pikir bildiriwshiler: - **Ǵ. Mambetqadirov**

NMPI «Súwretlew óneri hám injenerlik grafika»
kafedrası baslıǵı docenti PhD

- **X. Alyaminov**
QMU «Arxitektura» kafedrası docenti p.i.k.

KIRISIW

60210800 -Ámeliy kórkem óner: kórkem gúlalshılıq tálim baǵdarı boyınsha oqıtılatuǵın pánlerdiń aktuallıǵı, jámiyetti demokratiyalastırıw hám bazar ekonomikası principleri tiykarında reformalawdaǵı áhmiyeti ashıp beriledi.

60210800 -Ámeliy kórkem óner: kórkem gúlalshılıq tálim baǵdarı boyınsha kásiplik (dóretiwshilik) imtixan dástúri hám bahalaw kriteriyalarında bul jónelistiń kúndizgi tálim formasına oqıwǵa kiriw boyınsha kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlar tapsırmaların orınlaw hám olardı bahalaw kriteriyaları tártibin belgileydi.

"Qálemsúwret", "Kompoziciya" pánleri boyınsha dúzilgen bul imtixan dástúri hám kriteriyaların quramalılıǵına qoyılatuǵın talaplar tiykarlanıp qánigelestirilgen kórkem óner mektepleri hám de mektep-internatlarda oqıtılatuǵın pánler hám dástúrlinde belgilengen wazıypalardı óz ishine aladı.

Respublikamızda kórkem ta'lim salasında reformaların jáne de tereńlestiriw, maman qánigeler tayarlaw boyınsha, olardıń kásiplik qásiyetlerin rawajlandırıw, sonıń menen birge, abituriyentlerde dizayn tarawı túrлерinen kelip shıǵıp suwretlew kórkem ónerdegi kásiplik uqıp, ámeliy kónlikpelerdiń qalıpleskenlik hám dóretiwshilik iskerlikke beyimlik dárejesin anıqlawǵa qaratılǵan.

1. Abituriyent bilimine qoyılatuǵın talaplar.].

1. 60210800-Ámeliy kórkem óner: kórkem gúlalshılıq tálim baǵdarı boyınsha kunduzgi tálim baǵdarına oqıwǵa kiretuǵın abituriyentler kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlardı "Qálemsúwret" hám "Kompoziciya" pánлерinen tapsıradı.

2. "Qálemsúwret" páninen Ósimlik formasındaǵı rozetka qatnasıdaǵı natyurmort stilistik fonda qóyıladı. Rozetka daǵı ósimlik forması, plastikası tereń analiz etiliwi shart. Natiurmortti jaylastırıw procesinde átirap ortalıq inabatqa alınıwı kerek boladı. Buyımlar proporsiyası úlken hám kishi kólemli kórinislerge áhmiyet beriliwi kerek. Bunda diqqatlılıq, náziklik hám joqarı estetik talǵam talap etiledi.

3. Kásipiy (dóretiwshilik) imtixanda "Qálemsúwret" páninen ámeliy jumstı orınlaw ushın 160 minut waqıt ajratıladı.

Kásiplik (dóretiwshilik) irnıhanda abituriyent tárepinen orınlangan ámeliy jumstı tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı :

N.d.	Imtixan tapsırmaları hám bahalaw kriteriyaları	Ball
	Qálemsúwret pání boyınsha ámeliy júmis	Jámi 63 ball
1	Natiurmorttıń kompozicion jaylasıwı	7 ball
	Proporciyalardıń durıs tabılıwı	7 ball
	Rakurs kórinisiniń tabılıw dárejesi	6 ball
	Úlken hám kishi formaların jaylasqanlıǵı	6 ball
	Jarıqlıq hám sayanı isleniw sheberligi	6 ball
	Tegislikke durıs jaylastırıw	6 ball
	Rozetkadaǵı ósimliktiń formasınıń plastikasınıń tabılǵanlıǵı	6 ball
	Rozetkanıń qorshagán ortalıq penen baylanısı	6 ball
	Qálemsúwrette izbe-izliktiń durıs orınlanǵanlıǵı	6 ball
	Qálemsúwrettiń pitkenlik dárejesi	7 ball

4. "Kompozitsiya" páninen abiturient berilgen tema boyınsha tapsırmanı moylıboyaw, akvarel, guash, tempera, akrillardan birinde islewdi erkin tańlaydı.

Kompozitsiya ideyası, mazmunı, mánisi qánigelikke sáykesligi, kompozitsiya sheshimin tema tiykarında tabılǵanlıǵı, túrli geometriyalıq (sheńber, tórtmúyeshlik, úshmúyeshlik, tuwrımúyeshlik, altımúyeshlik) formadaǵı kórinislerden dúzilgen naǵıstı qaǵazǵa tuwrı jaylastırıw, kórkem hám ideyalıq sheshimde qálem hám reńler jardeminde paydalanıw dárejesi, forma hám plastik sheshimin tabılǵanlıǵı, ámeliy kórkem óner qánigeligine sáykesligi, kompozitsion wazıypasındaǵı dóretpe tereńliginiń perspektiv sheshimi, kompozitsiya orayınıń durıs tabılǵanlıǵı, temanın mazmunı hám ideyasın ashıp beriwde koloritdan paydalanılıwı, kompozitsiyada mazmun, ideyanıń sáwlelendirilgenligi hám tamamlanıw dárejesi sıyaqlı máselelerin kórsetip beriw talap etiledi.

5. Kásiplik (dóretiwshilik) imtixanda " Kompozitsiya" páninen berilgen tema ushın 160 minut waqıt ajratıladı.

6. Kásiplik (dóretiwshilik) imtixanda abiturient tárepinen orınlanǵan ámeliy jumıs tómendegi kriteriya tiykarında bahalanadı :

N.d.	Imtixan tapsırmaları hám bahalaw kriteriyaları	Ball
	Kompoziciya páni boyınsha ámeliy júmıs	Jámi 93 ball
1	Dúzilgen kompoziciyanıń qaǵazǵa durıs jaylastırılǵanlıǵı	5 ball
	Kompoziciya ideyası	5 ball
	Kompozitsiyanıń mazmunı hám mánisi	5 ball
	Kompozitsiyanı qánigelikke sáykesligi	5 ball
	Kompoziciyada nızamlardan paydalanǵanlıǵı	5 ball
	Jumıstıń kompoziciyon sheshimi	5 ball
	Kompoziciyada naǵıslardan durıs paydalanǵanlıǵı	5 ball
	Jumıstıń kompozicion áhmieti	5 ball
	Kórkemlik hám ideyalıq sheshimi	5 ball
	Reńlerden durıs paydalanǵanlıǵı	5 ball
	Kompoziciyanıń durıs tabılǵanlıǵı	5 ball
	Reńlerden paydalanıw sheberligi	5 ball
	Kompoziciya orayınıń durıs tabılǵanlıǵı	5 ball
	Kompozitsiyanıń quramalıq ik dárejesi	5 ball
	Reńlerdiń uyǵınlıǵı	5 ball
	Kompoziciyanıń isleniw sheberligi	5 ball
	Kompoziciyadaǵı elemenlerdiń bir-birine qatnası	5 ball
	Kompoziciyanı áshekeylew	4 ball
	Kompoziciyanıń juwmaqlanıw dárejesi	4 ball

2. Kásiplik (dóretiwshilik) imtixan ótkeriw tártibi

60210800 -Ámeliy kórkem óner: kórkem gúlalshılıq tálim baǵdarınıń kúndizgi tálim formasına hújjet tapsırǵan abituriyent keste tiykarında belgilengen kúnge ajratılǵan waqıt dawamında kompozitsiyadan berilgen tema tiykarında orınlaydı. Qabıl komissiyası tárepinen qalıplestirilgen gruppalar kesiminde kásiplik (dóretiwshilik) imtixan arawlı úskenelestirilgen auditoriyalarda ótkeriledi. Abituriyentler arawlı tekseriwden ótkerilip, belgilengen tartıp qaǵıydalarǵa ámel ete otırıp auditoriyalarǵa kiritiledi.

3. kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlar nátiyjeler boyınsha apellyatsiya tártibi

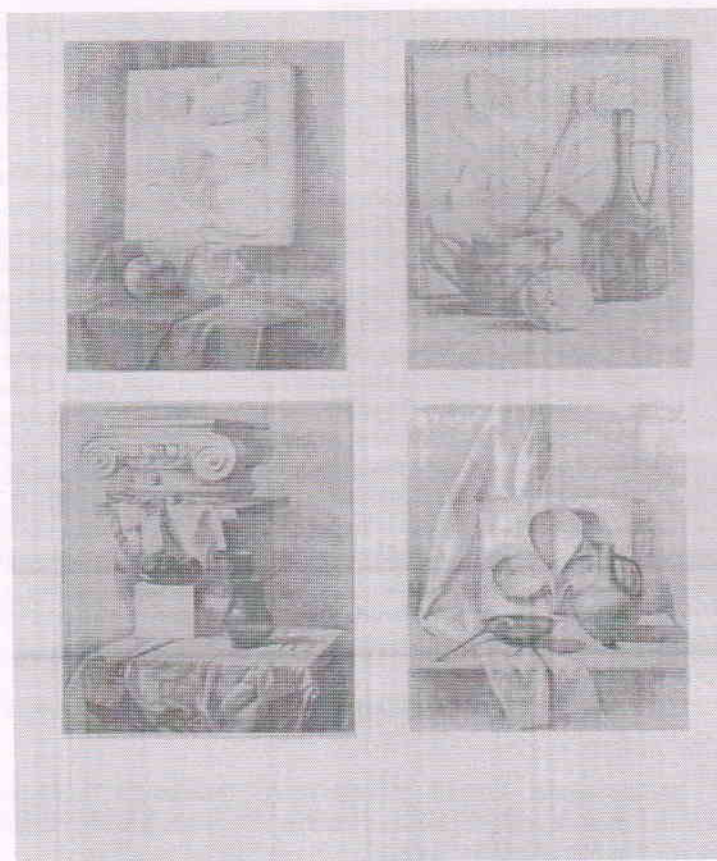
Abituriyentler kásiplik (dóretiwshilik) imtixanlardıń nátiyjelerine kóre, nátiyjeler daǵaza etilgen kúnden baslap 24 saat ishinde universitet qabıl komissiyasınıń apellyatsiya keńesine múrajat etiwleri múmkin.

Arzalar tek olardıń bahaları hám dóretiwshilik isleri menen baylanıslı bolǵan táǵdırde qabıl etiledi, biraq basqa abituriyentlerdıń dóretiwshilik jumsları tuwrısındaǵı shaǵımlar qabıl etilmeydi.

Ka'siplik (dóretiwshilik) imtixan bag'darlaması
h'a'm bahalaw kriteriyasına 1- qosimsha

**Qa'lem suwret pa'ni boyınsha kasiplik (dóretiwshilik) imtixan
metodikaliq ko'rsetpesinen
ULGI**

Wazıypa : Ósimlik formasındaǵı rozetka qatnasıwında dúzilgen natyurmort.
Úlgiler:

Ka'siplik (do'retiwshilik) imtixan bag'darlamasi
h'a'm bahalaw kriteriyasina 2- qosimsha

**«Kompoziciya» pa'ni boyinsha kasiplik (do'retiwshilik) imtixan
metodikaliq ko'rsetpesinen
ULGI**

wazıypa : Berilgen tema.

